Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

34 210 IX

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2015 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2015 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën (IXB) en de Nationale Schuld (IXA).

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

kst-34210-IX-2
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2015

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

De voorliggende suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de begroting 2015 van het Ministerie van Financiën. In paragraaf 2.1 is een overzicht opgenomen van de belangrijkste mutaties (mutaties groter of gelijk aan € 10 mln. voor artikel 1 t/m 10). Ook worden de belangrijkste mutaties inzake schuldfinanciering en kasbeheer voor artikel 11 en 12 toegelicht. Paragraaf 2.2 bevat per beleidsartikel een tabel budgettaire gevolgen van beleid. Na de tabel budgettaire gevolgen van beleid wordt een toelichting op de cijfers uit de kolom «mutaties 1e suppletoire begroting» gegeven. Hierbij worden tenminste de mutaties groter of gelijk aan € 2,5 mln. of 5% van de ontwerpbegrotingstand toegelicht. De mutaties kunnen zowel beleidsmatig als technisch (bijvoorbeeld overboekingen en ramingsbijstellingen) van aard zijn. Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften behoeven de technische mutaties niet te worden toegelicht. Mutaties in de apparaatsuitgaven worden, voor zover deze betrekking hebben op overheveling van formatieplaatsen binnen de begroting of op overheveling tussen Financiën en andere departementen, niet nader toegelicht. De toelichting op de mutatie van de belastingontvangsten is in de Voorjaarsnota opgenomen.

2. Het beleid

2.1.1. Overzicht belangrijkste suppletoire uitgaven- en ontvangstenmutaties

De belangrijkste mutaties (uitgaven en ontvangsten groter of gelijk aan € 10 mln.) worden in onderstaande tabellen weergegeven en onder de tabel toegelicht. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij het betreffende artikel.

Tabel: overzicht belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties (x € 1.000)

	Art. nr.	Uitgaven 2015
Stand oorspronkelijke vastgestelde begroting 2015		6.922.713
Belangrijkste suppletoire mutaties:		
1) Belasting- en invorderingsrente	1	– 106.000
2) Apparaatsmutaties belastingdienst	1	188.138
3) Onvoorzien	10	– 36.327
Overige uitgaven (saldo)		15.723
Stand 1e suppletoire begroting 2015		6.984.247

Toelichting

1. De raming van zowel de ontvangsten als de uitgaven wordt (budgettair neutraal) structureel bijgesteld. Een nadere toelichting is opgenomen bij hoofdstuk 2.2.
2. De hogere apparaatuitgaven bij de Belastingdienst betreft een saldopost van meerdere mutaties. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de toelichting zoals opgenomen bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid in hoofdstuk 2.2.
3. Dit betreft een uitkering van een reservering ad – € 50 mln. voor inzet bij vooral de belastingdienst en de loon- en prijsbijstelling van € 13,7 mln.

Tabel: overzicht belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties (x € 1.000)

	Art. nr	Ontvangsten 2015
Stand oorspronkelijke vastgestelde begroting 2015		121.575.790
Belangrijkste suppletoire mutaties:		
1) Belastingontvangsten	1	732.077
2) Belasting- en invorderingsrente	1	– 106.000
3) Kosten doorbelasting vervolging	1	10.000
4) Ontvangsten boetes en schikkingen	1	20.000
5) Dividend staatsdeelnemingen	3	370.000
6) Winstafdracht DNB	3	39.008
7) Aflossing kapitaalversterkingen	3	– 683.333
8) Couponbetaling en/of boetebetaling kapitaal-versterking	3	– 341.667
9) Schaderestituties EKV	5	90.000
10) Apparaatontvangsten	8	16.519
Overige ontvangsten (saldo)		16.558
Stand 1e suppletoire begroting 2015		121.738.952

Toelichting

1. In de Voorjaarsnota 2015 wordt de mutatie op de belastingontvangsten toegelicht.
2. De raming van zowel de ontvangsten als de uitgaven wordt (budgettair neutraal) structureel bijgesteld. Een nadere toelichting is opgenomen bij hoofdstuk 2.2.
3. Door meevallende realisatiecijfers over 2014 is de reeks van de ontvangsten vervolgingskosten bijgesteld.
4. Door meevallende realisatiecijfers over 2014 is de reeks van de ontvangsten boetes en schikkingen bijgesteld.
5. De dividenden van staatsdeelnemingen zijn hoger dan verwacht.
6. De winstafdracht DNB valt hoger uit door een toename van de vermogenswinsten.
7. De Staat heeft de laatste aflossing van ING in 2014 vervroegd ontvangen.De terugbetaling was voor 2015 geraamd, derhalve wordt dit nu gecorrigeerd.
8. Zie punt 7.
9. De recuperatieramingen worden met € 90 mln. naar boven bijgesteld. Dit vooral als gevolg van het schuldenakkoord tussen Argentinië en de Club van Parijs.
10. De toename komt vooral door verhuuropbrengsten van werkplekken aan derden, ontvangsten voor werkzaamheden ADR en afroming van het eigen vermogen van Domeinen Roerende Zaken.

2.1.2 Overzicht belangrijkste mutaties schuldfinanciering en kasbeheer

In onderstaande tabel worden de belangrijkste mutaties in kosten voor schuldfinanciering en kasbeheer weergegeven. De mutaties in deze posten zijn ook opgenomen in de tabellen in paragraaf 2.3. In die tabellen worden ook de overige mutaties gepresenteerd. Hieronder vallen de aflossingen en uitgiften van de staatsschuld en mutaties in de schuldverhouding van de Staat met de deelnemers aan het schatkistbankieren.

Overzicht belangrijkste mutaties schuldfinanciering en kasbeheer (x € 1 mln.)

	2015
Mutaties *netto* rentelasten (EMU saldo relevant)	
Stand ontwerpbegroting 2015	**7.086**
1. Bijstelling financieringsbehoefte	3
2. Bijstelling rekenrente	– 355

	2015
3. Effect schulduitgifte	– 324
4. Bijstelling rente interne schuldverhoudingen	6
Stand 1e suppletoire begroting 2015 (alleen EMU saldo relevante rentelasten en -baten)	**6.416**
Overige mutaties (niet EMU saldo relevant)	
5. Ontvangsten rentederivaten	1.542
Stand 1e Suppletoire begroting 2015 (EMU saldo relevante rentelaten en -baten én kasstromen a.g.v. derivaten)	**4.874**

Toelichting

1. De raming van het kastekort voor 2015 is naar beneden bijgesteld, waardoor in 2015 minder geld geleend hoeft te worden op de geldmarkt dan eerder geraamd. Omdat momenteel met een licht negatieve rente wordt gerekend voor korte leningen leidt een daling van het tekort tot minder renteontvangsten. De rentekosten in bovenstaande tabel geven het saldo van de rente-uitgaven en renteontvangsten weer. Minder ontvangsten betekent daarom per saldo hogere rentelasten.
2. De korte en lange rekenrentes zijn bij de CEP (CPB) neerwaarts bijgesteld waardoor ook de geraamde rentelasten dalen.
3. Nieuwe schulduitgiften zijn gemiddeld gefinancierd tegen een rentetarief dat lager was dan de rekenrente. Dit leidt tot een meevaller voor de rentelasten.
4. De netto rentelasten vanwege interne schuldverhoudingen zijn licht gestegen. Per saldo ontvangt de Staat rente van de deelnemers aan schatkistbankieren. Doordat de rekenrente neerwaarts is bijgesteld worden de rentebaten ook lager.
5. Door de huidige lage rentestanden kent een aantal rentederivaten een hoge marktwaarde. Voortijdige beëindiging van rentederivaten heeft geleid tot een kasontvangst van € 1,6 mrd. Het betreft de contant gemaakte waarde van de rentebaten die anders in de komende jaren zouden zijn ontvangen. Deze baten zijn nu in één keer ontvangen. De toekomstige baten op de rentederivaten zullen als gevolg hiervan wel iets dalen (in 2015 met € 0,1 mrd.) waardoor de raming van de ontvangsten per saldo € 1,5 mrd. hoger is. Met deze voortijdige beëindiging is de gemiddelde looptijd van de schuld verlengd. De baten en lasten als gevolg van rentederivaten zijn niet relevant voor de bepaling van het EMU saldo. Ze tellen wel mee bij de bepaling van de EMU schuld.

2.2 De beleidsartikelen (Financiën)

Dit hoofdstuk bevat de budgettaire tabellen van beleid per artikel van begroting IX. In principe worden de mutaties groter of gelijk aan € 2,5 mln. of 5% van de ontwerpbegrotingstand toegelicht. De leeswijzer geeft nader aan welke mutaties wel en niet toegelicht worden, derhalve wordt naar de leeswijzer verwezen.

Artikel 1 Belastingen

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 1 Belastingen

Bedragen x € 1.000

	Stand ontwerpbe-groting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste suppletoire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Verplichtingen	**3.222.131**	**0**	**3.222.131**	**75.138**	**3.297.269**	**– 79.985**	**– 140.710**	**– 161.473**	**– 201.119**
Uitgaven (1) + (2)	**3.222.131**	**0**	**3.222.131**	**75.138**	**3.297.269**	**– 79.985**	**– 140.710**	**– 161.473**	**– 201.119**
(1) Programma-uitgaven	**392.664**	**0**	**392.664**	**– 113.000**	**279.664**	**– 158.000**	**– 185.000**	**– 205.000**	**– 241.000**
waarvan juridisch verplicht	100%				100%				
Rente	**386.750**		**386.750**	**– 113.000**	**273.750**	**– 158.000**	**– 185.000**	**– 205.000**	**– 241.000**
Belasting- en invorde-ringsrente	379.750		379.750	– 106.000	273.750	– 151.000	– 180.000	– 200.000	– 236.000
Rentevergoeding depotstelsel	7.000		7.000	– 7.000	0	– 7.000	– 5.000	– 5.000	– 5.000
Bekostiging	**5.914**		**5.914**	**0**	**5.914**	**0**	**0**	**0**	**0**
Proceskosten	3.536		3.536	0	3.536	0	0	0	0
Overige programma-uitgaven	2.378		2.378	0	2.378	0	0	0	0
(2) Apparaatsuitgaven	**2.829.467**	**0**	**2.829.467**	**188.138**	**3.017.605**	**78.015**	**44.290**	**43.527**	**39.881**
Personele uitgaven	**2.102.492**		**2.102.492**	**73.467**	**2.175.959**	**47.606**	**33.834**	**36.671**	**35.421**
waarvan: Eigen personeel	1.961.505		1.961.505	32.365	1.993.870	27.456	16.634	15.221	15.221
waarvan: Inhuur externen	140.987		140.987	41.102	182.089	20.150	17.200	21.450	20.200
Materiële uitgaven	**726.975**		**726.975**	**114.671**	**841.646**	**30.409**	**10.456**	**6.856**	**4.460**
waarvan: ICT	212.880		212.880	19.327	232.207	26.161	21.859	18.091	14.708
waarvan: Bijdrage SSO's	208.640		208.640	0	208.640	0	0	0	0
waarvan: Overige	305.455		305.455	95.344	400.799	4.248	– 11.403	– 11.235	– 10.248
Ontvangsten (3) + (4)	**115.547.130**	**0**	**115.547.130**	**655.120**	**116.202.250**	**– 114.807**	**– 137.757**	**– 158.307**	**– 194.457**
(3) Programma-ontvangsten	**115.521.508**	**0**	**115.521.508**	**656.077**	**116.177.585**	**– 121.000**	**– 150.000**	**– 170.000**	**– 206.000**
Waarvan: Belastingontvangsten	114.549.910		114.549.910	732.077	115.281.987	0	0	0	0
Rente	**546.000**	**0**	**546.000**	**– 106.000**	**440.000**	**– 151.000**	**– 180.000**	**– 200.000**	**– 236.000**
Belasting- en invorde-ringsrente	546.000		546.000	– 106.000	440.000	– 151.000	– 180.000	– 200.000	– 236.000
Boetes en schikkingen	**218.322**	**0**	**218.322**	**20.000**	**238.322**	**20.000**	**20.000**	**20.000**	**20.000**
Ontvangsten boetes en schikkingen	218.322		218.322	20.000	238.322	20.000	20.000	20.000	20.000
Bekostiging	**207.276**	**0**	**207.276**	**10.000**	**217.276**	**10.000**	**10.000**	**10.000**	**10.000**

	Stand ontwerpbegroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastgestelde begroting (3)	mutaties 1ste suppletoire begroting (4)	Stand 1ste suppletoire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Kosten vervolging	207.276		207.276	10.000	217.276	10.000	10.000	10.000	10.000
(4) Apparaatsontvangsten	**25.622**	**0**	**25.622**	**– 957**	**24.665**	**6.193**	**12.243**	**11.693**	**11.543**

Toelichting

Verplichtingen, uitgaven

Belasting- en invorderingsrente (– € 106,0 mln.)

De raming van zowel de ontvangsten als de uitgaven wordt (budgettair neutraal) structureel bijgesteld. De reden van de mutatie is dat in de oorspronkelijke raming van het budgettaire effect van de introductie van de belastingrente nog onvoldoende duidelijk was wat de verdeling over ontvangsten en uitgaven was. Inmiddels is deze verdeling duidelijk geworden.

Rentevergoeding depotstelsel (– € 7,0 mln.)

Zoals gemeld in de 15de halfjaarsrapportage, zal de transitie van G-rekeningen naar het depotstelsel niet plaatsvinden. De in de begroting opgenomen reeks voor de rentevergoeding depotstelsel komt daarmee te vervallen.

Apparaatuitgaven (+ € 188,1 mln.)

De mutatie in de apparaatuitgaven betreft een saldopost van onder andere:
– Extra uitvoeringskosten van fiscale wet- en regelgeving (+ € 31,8 mln.);
– Extra uitgaven om systemen en processen robuuster te maken (+ € 35,0 mln.);
– Ten behoeve van de bereikbaarheid van de Belastingtelefoon zijn aanvullende middelen benodigd. Ook zijn extra middelen nodig om alternatieve kanalen van communicatie te faciliteren, zodat meerjarig het aantal inkomende gesprekken zal dalen (+ € 9,5 mln.);
– De taakstellingen vanuit Rutte I (en voorgaande kabinetten) en Rutte II – oplopend tot ruim € 540 miljoen vanaf 2018 – worden langs twee sporen ingevuld. Enerzijds langs het spoor efficiency/versobering en anderzijds langs het spoor fiscale vereenvoudiging. De fiscale vereenvoudiging is nog onvoldoende tot stand gekomen, waardoor de taakstelling niet gerealiseerd kan worden (+ € 65,7 mln.);
– De positieve resultaatsontwikkeling bij het Rijksvastgoedbedrijf leidt tot een structureel lagere gebruikersvergoeding voor het Ministerie van Financiën (– € 24,9 mln. in 2015);
– De UCC (Union Customs Code) is een herziening en modernisering van de Europese douanewetgeving. De doelstellingen van de UCC zijn het vereenvoudigen van douaneprocedures en -wetgeving, het faciliteren van het bedrijfsleven en het verminderen van administratieve lasten. Hiervoor worden extra structurele uitvoeringskosten gemaakt (+ € 2,2 mln.);
– De Douane is – in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken – verantwoordelijk voor de handhaving op sanctiemaatregelen tegen Rusland, welke afgelopen jaar zijn opgelegd. Met de ontvangen

middelen van het Ministerie van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is de Douane in staat invulling aan deze taak te geven. (+ € 11,0 mln.);
– Hogere uitgaven in verband met de maatregelen voor de uitstel van betaling voor mensen die in 2015 inkomstenbelasting en premie volksverzekeringen over 2014 moeten bijbetalen als gevolg van het niet tijdig kunnen verwerken in de systemen van de afbouw van de inkomensafhankelijke heffingskortingen, zoals opgenomen in Kamerstukken II, 2014–15 31 066 nr 223 (+ € 8,7 mln.);
– In lijn met de uitwerking van de Brede Agenda Belastingdienst en de daar uit voortkomende Investeringsagenda worden er extra middelen ter beschikking gesteld voor een eerste business case Dynamisch Monitoren. De Tweede Kamer wordt hier nader over geïnformeerd middels een separate brief van de Staatssecretaris van Financiën. (+ € 38,0 mln.);
– Interdepartementale overboekingen en technische mutaties (per saldo + € 0,3 mln.).

Ontvangsten

Belastingontvangsten (+ € 0,7 mln.)
In de Voorjaarsnota 2015 worden de mutaties van de belastingontvangsten toegelicht. De aansluiting met de bedragen in de begrotingstoelichting (artikel 1 Belastingen, tabel budgettaire gevolgen van beleid) ziet er als volgt uit:

Aansluittabel art. 1, bedragen x € 1.000	Stand vastgestelde begroting 2015	Mutaties 1ste suppletoire begroting	Stand 1ste suppletoire begroting
	– 1	– 2	(3)=(1+2)
Totaal belastingontvangsten	145.707.872	168.484	145.876.356
– /- Afdracht Gemeentefonds	27.272.721	– 616.240	26.656.481
– /- Afdracht Provinciefonds	952.181	50.945	1003126
– /- Afdracht BTW-Compensatiefonds	2.901.122	0	2.901.122
– /- Afdracht BES-fonds	31.938	1.702	33.640
Belastingontvangsten IX	**114.549.910**	732.077	**115.281.987**

Belasting- en invorderingsrente (– € 106,0 mln.)

Zie toelichting bij uitgaven.

Boetes en schikkingen (+ € 20,0 mln.)

Op basis van de meevallende realisaties 2014 wordt de reeks van de ontvangen boetes en schikkingen met € 20 mln. verhoogd.

Kosten vervolging (+ € 10,0 mln.)

Op basis van de meevallende realisaties 2014 wordt de reeks van de ontvangen vervolgingskosten met € 10 mln. verhoogd. Tegenover deze ontvangsten staan uitgaven van € 10 mln. die worden toegevoegd aan het apparaatbudget.

Artikel 2 Financiële Markten

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 2 Financiele Markten

Bedragen x € 1.000

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Verplichtingen	**21.500**	**0**	**21.500**	**– 4.250.292**	**– 4.228.792**	**1.773**	**0**	**0**	**0**
Waarvan afboeking garantie WAKO				– 4.254.099					
Uitgaven	**21.500**	**0**	**21.500**	**3.807**	**25.307**	**1.773**	**0**	**0**	**0**
waarvan juridisch verplicht	60%				60%				
Subsidies	**4.642**	**0**	**4.642**	**2.113**	**6.755**	**639**	**0**	**0**	**0**
Geldmuseum	0		0	0	0	0	0	0	0
CDFD	4.642		4.642	2.113	6.755	639	0	0	0
Bekostiging	**13.775**	**0**	**13.775**	**0**	**13.775**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rechtspraak Financiële Markten	1.250		1.250	0	1.250	0	0	0	0
Muntcirculatie	12.385		12.385	0	12.385	0	0	0	0
Overig	140		140	0	140	0	0	0	0
Opdrachten	**270**	**0**	**270**	**1.694**	**1.964**	**1.134**	**0**	**0**	**0**
Wijzer in geldzaken	270		270	1.694	1.964	1.134	0	0	0
Bijdrage aan ZBO's en RWT's	**2.413**	**0**	**2.413**	**0**	**2.413**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdrage toezicht AFM	400		400	0	400	0	0	0	0
Bijdrage toezicht DNB	2.013		2.013	0	2.013	0	0	0	0
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	**400**	**0**	**400**	**0**	**400**	**0**	**0**	**0**	**0**
Caribean Financial Action Taskforce	20		20	0	20	0	0	0	0
IASB	380		380	0	380	0	0	0	0
Ontvangsten	**12.515**	**0**	**12.515**	**5.488**	**18.003**	**– 367**	**– 200**	**– 200**	**0**
Garanties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
feeopbrengsten gar. banc. leningen	0		0	0	0	0	0	0	0
Leningen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
ontvangsten IJsland	0		0	0	0	0	0	0	0
Bekostiging	**5.184**	**0**	**5.184**	**0**	**5.184**	**0**	**0**	**0**	**0**
ontvangsten muntwezen	5.184		5.184	0	5.184	0	0	0	0
Overig	**7.331**	**0**	**7.331**	**5.488**	**12.819**	**– 367**	**– 200**	**– 200**	**0**

Toelichting

Verplichtingen

WAKO (– € 4,2 mrd.)

Op 1 januari 2015 is een wijziging van de Wet Aansprakelijkheid Kernongevallen in werking getreden waarmee de garantie van de Staat wordt ingeperkt. Middels deze wetswijziging wordt de garantie voor kerninstal-

laties, waarbij een ongeval beperkte gevolgen heeft, teruggebracht tot het verdragsminimum van € 1,5 mrd. Voor Borssele blijft de garantie staan op € 2,3 mrd. Daarnaast is de kerninstallatie van Dodewaard sinds kort uitgesloten (1 maart 2015) van de WAKO en vervalt hierdoor de € 1,5 mrd. garantie die nu nog op de begroting staat. Het totaal aan garanties voor de WAKO komt daarmee op € 9,8 mrd.

Uitgaven

CDFD (College Deskundigheid Financiële Dienstverlening) (+ € 2,1 mln.)

Per 1-1-2014 heeft het Ministerie van Financiën een Centrale Examenbank (CE) waarmee erkende exameninstituten examens over de Wet financieel toezicht (hierna wft) voor financieel adviseurs kunnen afnemen. De extra uitgaven bestaan uit variabele kosten die vooral worden veroorzaakt door de toename in het aantal examens in 2015. In 2015 worden er naar verwachting circa 200.000 (her)examens afgenomen.

Wijzer in Geldzaken (+ € 1,7 mln.)

De verhoging van de begroting voor Wijzer in geldzaken komt vooral voort uit het feit dat de financiële sector – via de koepels van banken, verzekeraars en pensioenfondsen – bijdraagt aan het platform. In 2015 en 2016 zal de sector € 1,3 mln. bijdragen aan Wijzer in Geldzaken.

Ontvangsten

Overig (+ € 5,5 mln.)

De overige ontvangsten zijn opwaarts bijgesteld door een technische mutaties (desaldering) voor Wijzer en Geldzaken (+ € 1,3 mln.) en de ontvangsten van de centrale examenbank (+ € 4,6 mln.). In 2015 zullen naar verwachting 200.000 examens worden afgenomen, dit leidt tot een eenmalige meevaller in 2015. Tevens wordt er minder premie ontvangen voor de garantie terrorismepool (– € 0,2 mln.), omdat het risico is afgenomen.

Artikel 3 Financierings-activiteiten publieke sector

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 3 Financierings-activiteiten publiek private sector

Bedragen x € 1.000

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Verplichtingen	**19.314**	**0**	**19.314**	**9.584**	**28.898**	**0**	**0**	**0**	**0**
Uitgaven	**19.314**	**0**	**19.314**	**9.584**	**28.898**	**0**	**0**	**0**	**0**
waarvan juridisch verplicht	97%				97%				
Bijdrage aan RWT	**10.000**	**0**	**10.000**	**7.920**	**17.920**	**0**	**0**	**0**	**0**
NLFI	10.000		10.000	7.920	17.920	0	0	0	0
Garantie	**4.900**	**0**	**4.900**	**0**	**4.900**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overig	100		100	0	100	0	0	0	0
Dotatie begrotingsreserve TenneT	4.800		4.800	0	4.800	0	0	0	0

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Opdrachten	**4.414**	**0**	**4.414**	**1.664**	**6.078**	**0**	**0**	**0**	**0**
Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	4.414		4.414	1.664	6.078	0	0	0	0
Ontvangsten	**2.929.491**	**0**	**2.929.491**	**– 604.630**	**2.324.861**	**50.845**	**22.845**	**9.855**	**43.586**
Vermogensonttrekking	**1.884.000**	**0**	**1.884.000**	**409.008**	**2.293.008**	**43.045**	**16.545**	**5.055**	**40.286**
Dividend staatsdeelnemingen	1.020.000		1.020.000	370.000	1.390.000	15.000	25.000	30.000	15.000
Winstafdracht DNB	864.000		864.000	39.008	903.008	28.045	– 8.455	– 24.945	25.286
Waarvan Griekse inkomsten SMP	*104.000*		*104.000*	*– 6.000*	*98.000*	*0*	*0*	*0*	*0*
waarvan Griekse inkomsten ANFA	*44.000*		*44.000*	*8.000*	*52.000*	*0*	*0*	*0*	*0*
Bijdrage aan RWT	**9.250**	**0**	**9.250**	**7.013**	**16.263**	**0**	**0**	**0**	**0**
NLFI	9.250		9.250	7.013	16.263	0	0	0	0
Leningen	**1.025.000**	**0**	**1.025.000**	**– 1.025.000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Aflossing kapitaalversterkingen ING, Aegon en SNS Reaal	683.333		683.333	– 683.333	0	0	0	0	0
Couponbetaling en/of boetebetaling kapitaalversterking ING, Aegon en SNS Reaal	341.667		341.667	– 341.667	0	0	0	0	0
Garantie	**11.241**	**0**	**11.241**	**3.774**	**15.015**	**7.800**	**6.300**	**4.800**	**3.300**
Premie-ontvangsten garantie Tennet	4.800		4.800	0	4.800	0	0	0	0
Garantiefee Propertize	0		0	9.300	9.300	7.800	6.300	4.800	3.300
Garantie overig	0		0	915	915	0	0	0	0
Premie-inkomsten counter indemnity	6.441		6.441	– 6.441	0	0	0	0	0
Opdrachten	**0**	**0**	**0**	**575**	**575**	**0**	**0**	**0**	**0**
Terug te vorderen uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	0		0	575	575	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Uitgaven NLFI (+ € 7,9 mln.)

De begroting van NL Financial Investments (NLFI) is naar boven bijgesteld, vanwege de mogelijke verkooptrajecten van ABN AMRO, ASR en SNS Bank waaraan advieskosten zijn verbonden. De ontvangsten met betrekking tot NLFI stijgen met € 7,0 mln., doordat de kosten voor het grootste deel aan de financiële instellingen worden doorbelast. Doordat de kosten en inkomsten ongeveer navenant stijgen blijft naar verwachting het door de Staat te betalen bedrag per saldo ongeveer gelijk.

Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen (+ € 1,7 mln.)

Als gevolg van de ontwikkelingen rondom URENCO en de daarmee samenhangende (advies)kosten wordt verwacht dat de uitvoeringskosten staatdeelnemingen hoger uitvallen.

Ontvangsten

Dividend staatsdeelnemingen (+ € 370,0 mln.)

De dividenden van staatsdeelnemingen vallen mee. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere dan verwachte dividenduitkeringen van Gasunie, Tennet en NS.

Winstafdracht DNB (+ € 39,0 mln.)

De winstafdracht DNB voor 2015 (DNB boekjaar 2014) is hoger dan geraamd. Dit leidt tot een bijstelling van € 39,0 mln. De winst valt hoger uit door een toename van de vermogenswinsten.

Ontvangsten NLFI (+ € 7,0 mln.)

Zie toelichtingen bij uitgaven NLFI.

Aflossing en Couponbetaling ING (– € 1,0 mrd.)

De Staat heeft de laatste aflossing van € 1,025 mrd. van ING in 2014 vervroegd ontvangen. Daarmee heeft ING de volledige kapitaalinjectie van € 10 mrd. uit 2008 terugbetaald aan de Nederlandse Staat. In de begroting was rekening gehouden met terugbetaling in 2015, met deze mutatie wordt hiervoor gecorrigeerd.

Garantiefee Propertize (+ € 9,3 mln.)

Propertize betaalt een vergoeding over de door de staat verleende garantie, waarmee de schuld van Propertize wordt gegarandeerd.

Garantie overig (+ € 0,9 mln.)

De NS betaalt een garantiepremie aan de Staat over de garantie op de uitstaande leningen van EUROFIMA. EUROFIMA is een financieringsbank voor rollend materieel, gebaseerd op het gelijknamige Verdrag tussen de Europese Staten.

Premie-inkomsten Counter Indemnity (– € 6,4 mln.)

In 2014 is de garantie van de Staat aan ABN AMRO inzake HBU beëindigd (counter indemnity). De geraamde garantiepremies voor 2015 komen daarmee te vervallen.

Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen (+ € 0,6 mln.)

Een deel van de uitvoeringskosten met betrekking tot de staatsdeelnemingen kan worden doorbelast.

Artikel 4 Internationale financiële betrekkingen

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 4 Internationale Financiele Betrekkingen

Bedragen x € 1.000

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Verplichtingen	**290.606**	**0**	**290.606**	**918.785**	**1.209.391**	**176**	**289**	**338**	**338**
Deelneming multilaterale ontwikkelingsbanken en -fondsen	181.841		181.841	0	181.841				
Betalingsverplichting AIIB	0		0	188.521	188.521				
Garantie deelname AIIB	0		0	730.088	730.088				
Uitgaven	**384.077**	**0**	**384.077**	**176**	**384.253**	**74.471**	**36.793**	**36.842**	**36.842**
Waarvan juridisch verplicht	100%				100%				
Deelname aan internationale instellingen	**275.312**	**0**	**275.312**	**0**	**275.312**	**74.295**	**36.617**	**36.666**	**36.666**
Multilarerale ontwikkelings-banken en fondsen	275.312		275.312	0	275.312	1.286	113	162	162
Deelname AIIB	0		0	0	0	73.009	36.504	36.504	36.504
Bijdrage uit inkomen griekse obligaties	**107.265**	**0**	**107.265**	**0**	**107.265**	**0**	**0**	**0**	**0**
Uitkering aan Griekenland	20.265		20.265	0	20.265	0	0	0	0
Teruggeven winsten SMP	87.000		87.000	0	87.000	0	0	0	0
Technische assistentie kiesgroeplanden	**1.500**	**0**	**1.500**	**176**	**1.676**	**176**	**176**	**176**	**176**
Ontvangsten	**24.579**	**0**	**24.579**	**665**	**25.244**	**0**	**0**	**0**	**0**
Deelname aan internationale instellingen	**665**	**0**	**665**	**665**	**1.330**	**0**	**0**	**0**	**0**
Ontvangsten IFI's	665		665	665	1.330	0	0	0	0
Lening	**23.914**	**0**	**23.914**	**0**	**23.914**	**0**	**0**	**0**	**0**
Rente ontvangsten lening Griekenland	23.914		23.914	0	23.914	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Aziatische Infrastructuurinvesteringsbank (AIIB) (+ € 912,6 mln.)

Voor eventuele deelname aan de AIIB is € 730,1 mln ($ 825 mln.) aan *callable capital* geraamd (garantieverplichting). Nederland zal € 188,5 ($ 206 mln.) aan *paid in capital* betalen. Over het verdrag tot instelling van de AIIB wordt de Tweede Kamer binnenkort verder geïnformeerd. De verwachting is dat de juridische verplichting dit jaar wordt aangegaan, hiervoor is in 2015 de betalingsverplichting opgenomen. De betalingen zijn wegens de ratificatieprocedure geraamd voor 2016 en verder.

Uitgaven, ontvangsten

Ontvangsten IFI’s (+ € 665 dzd.)

De terugbetalingen van leningen en fondsen van de IFI’s (internationale financiële instellingen) zijn hoger dan geraamd.

Artikel 5 Exportkredietverzekering en investeringsgaranties

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 5 Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen

Bedragen x € 1.000

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Verplichtingen	**10.616.438**	**0**	**10.616.438**	**0**	**10.616.438**	**0**	**0**	**0**	**0**
waarvan garantieverplichtingen:									
Reguliere EKV	10.000.000		10.000.000	0	10.000.000	0	0	0	0
nvesteringsverzekeringen	453.780		453.780	0	453.780	0	0	0	0
MIGA	150.000		150.000	0	150.000	0	0	0	0
Uitgaven	**88.058**	**0**	**88.058**	**0**	**88.058**	**0**	**0**	**0**	**0**
waarvan juridisch verplicht	100%				100%				
Exportkredietverzekering	**75.400**	**0**	**75.400**	**0**	**75.400**	**0**	**0**	**0**	**0**
Schade-uitkering EKV	74.900		74.900	0	74.900	0	0	0	0
Schade-uitkering investeringsverzekeringen	500		500	0	500	0	0	0	0
Opdrachten	**12.658**	**0**	**12.658**	**0**	**12.658**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kostenvergoeding Atradius DSB	12.658		12.658	0	12.658	0	0	0	0
Ontvangsten	**103.250**	**0**	**103.250**	**90.000**	**193.250**	**145.202**	**116.542**	**151.172**	**152.055**
Premies EKV	50.000		50.000	0	50.000	0	0	0	0
Premies investeringsverzekeringen	1.250		1.250	0	1.250	0	0	0	0
Schaderestituties EKV	38.000		38.000	90.000	128.000	145.202	116.542	151.172	152.055
Onttrekking begrotingsreserve SENO-GOM	14.000		14.000	0	14.000	0	0	0	0
Overige ontvangsten	0		0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen, uitgaven

Er hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Ontvangsten

Recuperaties EKV (+ € 90,0 mln.)

De recuperatieramingen worden € 90 mln. naar boven bijgesteld. Een belangrijke reden hiervoor is het in 2014 gesloten schuldenakkoord tussen Argentinië en de Club van Parijs. Een substantieel deel van de opbrengsten komt toe aan de Nederlandse staat via de EKV-recuperaties.

Artikel 6 BTW-compensatiefonds

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 6 BTW-compensatiefonds

Bedragen x € 1.000

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Verplichtingen	**2.901.122**	**0**	**2.901.122**	**0**	**2.901.122**	**0**	**0**	**0**	**0**
Uitgaven	**2.901.122**	**0**	**2.901.122**	**0**	**2.901.122**	**0**	**0**	**0**	**0**
waarvan juridisch verplicht	100%				100%				
Instrument: Btw-compensatieregeling	**2.901.122**	**0**	**2.901.122**	**0**	**2.901.122**	**0**	**0**	**0**	**0**
w.v. bijdragen aan gemeenten en kaderwetgebieden	2.565.154		2.565.154	0	2.565.154	0	0	0	0
w.v. bijdragen aan provincies	335.968		335.968	0	335.968	0	0	0	0
Ontvangsten	**2.901.122**	**0**	**2.901.122**	**0**	**2.901.122**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

Verplichtingen, uitgaven en ontvangsten

Er hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Artikel 7 Beheer materiële activa

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 7 Beheer materiele activa

Bedragen x € 1.000

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Verplichtingen	**306**	**0**	**306**	**0**	**306**	**0**	**0**	**0**	**0**
Uitgaven	**306**	**0**	**306**	**0**	**306**	**0**	**0**	**0**	**0**
waarvan juridisch verplicht	0%				0%				
Opdrachten	**306**	**0**	**306**	**0**	**306**	**0**	**0**	**0**	**0**
Beheerskosten DRZ	306		306	**0**	306	0	0	0	0
Ontvangsten	**1.800**	**0**	**1.800**	**0**	**1.800**	**0**	**0**	**0**	**0**
Programma-ontvangsten Baten-lastendiensten	**1.800**	**0**	**1.800**	**0**	**1.800**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vervreemding DRZ	1.800		1.800	**0**	1.800	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen, uitgaven en ontvangsten

Er hebben geen mutaties plaatsgevonden.

2.3 De niet-beleidsartikelen

Artikel 8 Centraal Apparaat

Budgettaire gevolgen van beleid – niet beleidsartikel 8 Centraal Apparaat Kerndepartement

Bedragen x € 1.000

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Verplichtingen	**236.162**	**0**	**236.162**	**9.156**	**245.318**	**9.531**	**6.741**	**6.930**	**7.118**
Uitgaven	**236.162**	**0**	**236.162**	**9.156**	**245.318**	**9.531**	**6.741**	**6.930**	**7.118**
Personeel Kerndepartement	**145.996**	**0**	**145.996**	**6.945**	**152.941**	**7.530**	**5.409**	**4.835**	**4.835**
Eigen personeel	142.206		142.206	3.975	146.181	4.931	3.037	2.579	2.579
Inhuur externen	2.981		2.981	2.970	5.951	2.599	2.372	2.256	2.256
Overig personeel	809		809	0	809	0	0	0	0
Materieel Kerndepartement	**90.166**	**0**	**90.166**	**2.211**	**92.377**	**2.001**	**1.332**	**2.095**	**2.283**
waarvan ICT	13.168		13.168	– 1.227	11.941	– 434	– 707	– 717	– 717
waarvan bijdrage aan SSO's	36.285		36.285	6.693	42.978	5.973	6.153	6.335	6.521
waarvan overig materieel	40.713		40.713	– 3.255	37.458	– 3.538	– 4.114	– 3.523	– 3.521
Ontvangsten	**55.903**	**0**	**55.903**	**16.519**	**72.422**	**7.323**	**6.949**	**7.131**	**7.317**

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Personeel kerndepartement (+ € 6,9 mln.)

De uitgaven personeel kerndepartement zijn toegenomen (+ € 4,1 mln.), evenals de uitgaven aan de inhuur van extern personeel (+ € 2,9 mln.). Bij de Auditdienst Rijk zijn meer personele uitgaven en worden meer externen ingehuurd vanwege het uitvoeren van extra controle werkzaamheden voor de Europese Unie, waar ook ontvangsten tegenover staan (+ € 3 mln.). Daarnaast hebben zich een aantal desalderingen voorgedaan, die liggen op het terrein van traineeships en interim- functievervulling. Dit betekent dat zowel de uitgaven als de bijbehorende ontvangsten zijn opgehoogd (ca. + € 3,9 mln).

Materieel kerndepartement (+ € 2,2 mln.)

De uitgaven aan materieel kerndepartement zijn in totaal toegenomen (+ € 2,2 mln.). Belangrijke redenen zijn vertraging van 2014 naar 2015 bij de afwikkeling van geschilpunten met Safire op het gebied van huisvesting (+ € 9 ton) en de aansluiting van gemeentes aan de Landelijke Voorziening WOZ (+ € 5 ton). Daarnaast heeft binnen de post materieel een budget-neutrale herschikking plaatsgevonden zodat budget en realisatie naar verwachting meer in overeenstemming zijn met elkaar. Tevens is hier sprake van een desaldering bij de verhuur van werkplekken aan derden.

Ontvangsten

Apparaatsontvangsten (+ € 16,5 mln.)

De ontvangsten zijn hoger door diverse desalderingen, waaronder bij de Auditdienst Rijk (opdrachten voor de EU) en de verhuur van werkplekken aan derden. Zie ook de toelichtingen onder personeel en materieel kerndepartement. Tevens is de afroming van het eigen vermogen van Domeinen Roerende Zaken (DRZ) en de ontvangsten door opheffing van de agentschapsstatus van DRZ opgenomen bij de apparaatsontvangsten (+ € 8,7 mln.).

Artikel 10 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid – niet beleidsartikel 10 Nominaal en Onvoorzien

Bedragen x € 1.000

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Verplichtingen	**50.043**	**0**	**50.043**	**– 36.327**	**13.716**	**– 3.160**	**– 2.353**	**– 25.234**	**– 20.612**
Uitgaven	**50.043**	**0**	**50.043**	**– 36.327**	**13.716**	**– 3.160**	**– 2.353**	**– 25.234**	**– 20.612**
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Uitgaven

De reservering op artikel 10 ad € 50 mln. is benut voor tegenvallers elders op de begroting, vooral bij de belastingdienst. Het bedrag is voornamelijk gebruikt voor de ICT-rationalisatie (€ 35 mln.). Zie voor verdere toelichting artikel 1. Tevens is de loon- en prijsbijstelling van € 13,7 mln. uitgekeerd.

Ontvangsten

Er hebben geen mutaties plaatsgevonden.

2.4 De beleidsartikelen (Nationale Schuld)

Artikel 11 Financiering Staatschuld

Tabel budgettaire gevolgen (x € 1 mln.)

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Uitgaven	**50.474**		**50.474**	**– 1.578**	**48.896**	**– 3.760**	**317**	**4.241**	**– 2.128**
waarvan juridisch verplicht									
Rente	**8.693**		**8.693**	**– 643**	**8.050**	**– 2.539**	**– 2.173**	**– 2.129**	**– 2.129**
Rentelasten vaste schuld	8.638		8.638	– 543	8.095	– 1.564	– 2.174	– 2.130	– 2.130
Rentelasten vlottende schuld	55		55	– 100	– 45	– 976	2	2	2

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Uitgaven voortijdige beëindiging	0		0	0	0	0	0	0	0
Leningen	**41.762**		**41.762**	**– 931**	**40.831**	**– 1.221**	**2.490**	**6.370**	**1**
Aflossing vaste schuld	41.762		41.762	– 931	40.831	– 1.221	2.490	6.370	1
Mutatie vlottende schuld	0		0	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	**19**		**19**	**– 4**	**15**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overige kosten	19		19	– 4	15	0	0	0	0
Ontvangsten	**55.364**		**55.364**	**– 2.181**	**53.183**	**– 11.498**	**– 239**	**3.502**	**– 1.963**
Rente	**1.277**		**1.277**	**1.575**	**2.851**	**– 217**	**425**	**659**	**632**
Rentebaten vaste schuld	1.169		1.169	– 69	1.101	– 190	425	660	632
Rentebaten vlottende schuld	107		107	– 3	105	– 27	– 1	0	0
Ontvangsten voortijdige beëindiging	0		0	1.646	1.646	0	0	0	0
Leningen	**54.087**		**54.087**	**– 3.755**	**50.332**	**– 11.281**	**– 664**	**2.843**	**– 2.595**
Uitgifte vaste schuld	54.087		54.087	– 6.087	48.000	– 11.281	– 664	2.843	– 2.595
Mutatie vlottende schuld	0		0	2.332	2.332	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Algemeen

De totale uitgaven en ontvangsten zijn opgebouwd uit drie onderdelen. Ten eerste worden de rentelasten en rentebaten verantwoord. Hierbinnen wordt onderscheid gemaakt tussen de rentelasten vaste schuld (schuld met een oorspronkelijke looptijd van langer dan een jaar) en de rentelasten vlottende schuld (looptijd korter dan een jaar). Ten tweede zijn de aflossing en de uitgifte van vaste schuld en de mutatie vlottende schuld in de tabel opgenomen. De derde en verreweg de kleinste post betreft de overige kosten. Deze kosten bestaan met name uit betalingsverkeer vanwege het schatkistbankieren en veilingkosten.

Toelichting op de raming van de programma-uitgaven en -ontvangsten

Rentelasten en rentebaten schuld (– € 0,6 mrd. en + € 1,6 mrd.)

De rentelasten komen in 2015 naar verwachting lager uit dan eerder geraamd. Dit is vooral het gevolg van de neerwaarts bijgestelde rekenrente en een lager dan geraamde rente op nieuw uitgegeven schuld. De ontvangsten zullen hoger uitvallen dan geraamd. Voortijdige beëindiging van rentederivaten heeft geleid tot een kasontvangst van € 1,6 mrd. Het betreft de contant gemaakte waarde van de rentebaten die anders in de komende jaren zouden zijn ontvangen. Deze rentebaten zijn nu in één keer binnengekomen.

Aflossing en uitgifte van vaste schuld (– € 0,9 mrd. en – € 6,1 mrd.) en mutatie vlottende schuld (+ € 2,3 mrd.)

Als gevolg van meevallende tekorten en op basis van het financieringsbeleid is de raming voor de uitgifte van vaste schuld aangepast. Jaarlijks wordt het bedrag voor de uitgifte aan vaste schuld vastgesteld in het

financieringsplan en zal in 2015 naar verwachting € 48 mrd. bedragen. Er wordt in 2015 € 0,9 mrd. minder afgelost dan eerder geraamd omdat een deel van deze aflossingen al eind 2014 heeft plaatsgevonden. Het niveau van de vlottende schuld zal naar volgens de huidige inzichten stijgen met € 2,3 mrd.

Overige kosten schulduitgifte (– € 4 mln.)

De post overige kosten schulduitgifte bestaat uit veilingkosten voor obligaties, bankkosten voor het beheer van de staatsschuld en schatkistbankieren, licentiekosten voor ICT en Bloomberg enzovoort. De grootste post betreft de kosten gemoeid met de veiling van staatsobligaties via de DDA methode. In het financieringsplan voor 2015 wordt uitgegaan van slechts één DDA in dat jaar. Hierdoor vallen de overige kosten schulduitgifte lager uit dan het bedrag dat in de begroting is opgenomen.

Artikel 12 Kasbeheer

Tabel budgettaire gevolgen (x € 1 mln.)

	Stand ontwerp-begroting (1)	mutaties begroting (2)	Stand vastge-stelde begroting (3)	mutaties 1ste supple-toire begroting (4)	Stand 1ste supple-toire begroting (5=3+4)	Mutaties 2016	Mutaties 2017	Mutaties 2018	Mutaties 2019
Uitgaven	**4.359**	**0**	**4.359**	**– 1.048**	**3.311**	**– 6.666**	**1.308**	**1.289**	**1.246**
waarvan juridisch verplicht									
Rente	**53**	**0**	**53**	**– 16**	**37**	**– 229**	**– 40**	**– 29**	**– 9**
Rentelasten	53		53	– 16	37	– 229	– 40	– 29	– 9
Uitgaven bij voortijdige beëindiging (hoofdsom)	0				0	0	0	0	0
Leningen	**1.250**	**0**	**1.250**	**– 100**	**1.150**	**– 100**	**– 100**	**– 100**	**– 100**
Verstrekte leningen	1.250		1.250	– 100	1.150	– 100	– 100	– 100	– 100
Mutaties in rekening-courant en deposito's	**3.055**	**0**	**3.055**	**– 932**	**2.124**	**– 6.337**	**1.447**	**1.419**	**1.355**
Agentschappen	0		0	0	0	0	0	0	0
RWT's en derden	0		0	0	0	0	0	0	0
Sociale fondsen	3.055		3.055	– 932	2.124	– 6.337	1.447	1.419	1.355
Decentrale Overheden	0		0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	**2.732**	**0**	**2.732**	**253**	**2.986**	**– 248**	**– 171**	**– 155**	**– 383**
Rente	**383**	**0**	**383**	**– 22**	**361**	**– 225**	**– 176**	**– 144**	**– 124**
Rentebaten	383		383	– 22	361	– 225	– 176	– 144	– 124
Ontvangsten bij voortijdige beëindiging	0		0	0	0	0	0	0	0
Leningen	**1.249**	**0**	**1.249**	**276**	**1.525**	**– 22**	**5**	**– 11**	**– 259**
Ontvangen aflossingen	1.249		1.249	276	1.525	– 22	5	– 11	– 259
Mutaties in rekening-courant en deposito's	**1.100**	**0**	**1.100**	**0**	**1.100**	**0**	**0**	**0**	**0**
Agentschappen	0		0	0	0	0	0	0	0
RWT's en derden	0		0	0	0	0	0	0	0
Sociale fondsen	0		0	0	0	0	0	0	0
Decentrale Overheden	1.100		1.100	0	1.100	0	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Algemeen

De totale uitgaven en ontvangsten zijn opgebouwd uit drie onderdelen: (1) rentelasten en rentebaten, (2) mutaties in leningen en aflossingen en (3) mutaties in rekening-courant en deposito's. Onder de rentelasten vallen de rentebetalingen aan baten-lastendiensten, RWT's en sociale fondsen over de bij het Rijk aangehouden rekening-couranttegoeden en deposito's. De rentebaten bestaan uit renteontvangsten over aan baten-lastendiensten en RWT's verstrekte leningen en de renteontvangsten over negatieve rekening-couranttegoeden. Mutaties in leningen, aflossingen, rekening-courant en deposito's bepalen de mutaties in de schuldverhouding van het Rijk met baten-lastendiensten, RWT's en sociale fondsen in het kader van geïntegreerd middelenbeheer.

Toelichting op de raming van de programma-uitgaven en -ontvangsten

Rentelasten en rentebaten (– € 16,3 mln. en – € 22,5 mln.)

De rentelaten en rentebaten op leningen, rekening-courantstanden en deposito's worden bij de eerste suppletoire begroting iets lager geraamd dan ten tijde van de ontwerpbegroting. Dit wordt grotendeels verklaard door de lagere rekenrente.

Mutaties in rekening-courant en deposito's (– € 932 mln.)

Het betreft hier de raming van de rekening-courantstanden van de sociale fondsen. Het tekort van de sociale fondsen zal naar verwachting minder toenemen dan eerder geraamd.

Verstrekte leningen en ontvangen aflossingen (– € 100 mln. en + € 276 mln.)

Op basis van de realisaties is de verwachting dat er € 100 mln. minder aan nieuwe leningen zal worden verstrekt en dat er € 276 mln. meer afgelost zal worden dan geraamd ten tijde van de ontwerpbegroting.